Language consultations: electronic database

http://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/896

Question

Veselības aprūpes sistēmā iestājies ***kolapss*** – kādā nozīmē lietots vārds *kolapss*?

Answer

Šajā kontekstā vārds *kolapss* lietots pārnestā nozīmē – 'vājums', reizēm arī 'sabrukums' (pēdējā, iespējams, angļu valodas ietekmē).

Vārds *kolapss* ir gan medicīnas, gan astronomijas termins, un tam piemīt vairākas nozīmes.
'1. Piepešs sirds un asinsvadu vājums.'
'2. Ārkārtīga fiziska nespēka stāvoklis.'
'3. Gaisu saturoša orgāna sienu saplakšana.'
'4. Katastrofāla (zvaigžņu) saspiešanās sava gravitācijas lauka ietekmē.'

Pārnestā nozīmē *kolapss* pēdējos gados attiecināts uz medicīnas sistēmu, kura pārslogota pandēmijas dēļ. Medicīnas jomas speciālisti uzsver, ka kolapss ir tikai īslaicīgs vājums.
Savukārt vispārlietojamā leksikā angļu valodas vārds *collapse* latviešu valodā nozīmē 'sabrukums', tāpēc, iespējams, kolapss nereti lietots tieši ar sabrukuma nozīmi.

Sources

Viņķele, R. *Medicīnas svešvārdu vārdnīca*. Rīga : Avots, 2007,510. lpp.

Latviešu literārās valodas vārdnīca. 4. sēj. Atb. red. L. Ceplītis. Rīga : Zinātne, 1980, 299. lpp.

Latviešu valodas vārdnīcu serveris: kolapss

Nacionālais terminoloģijas portāls: kolapss

© Latviešu valodas aģentūra, 2017